SOKOLE OKO

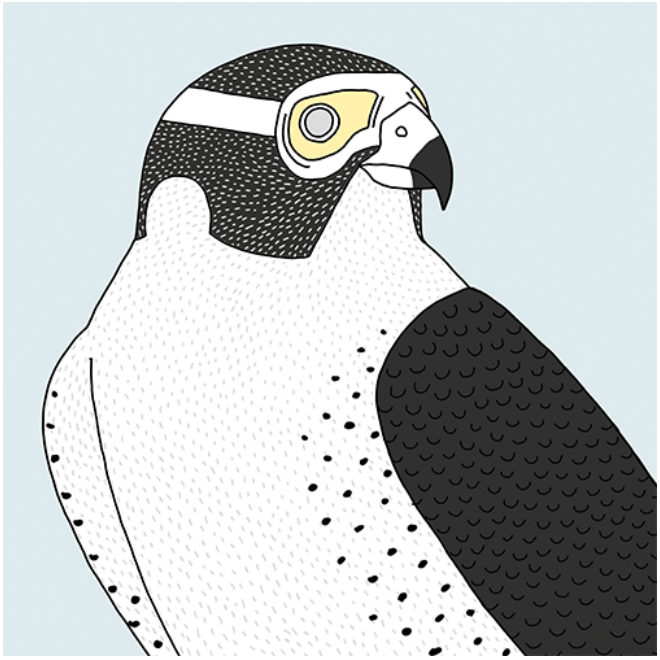

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

SOKOLE OKO to imię legendarnego indiańskiego wodza, a także wielu postaci filmowych, telewizyjnych i literackich – w tym przede wszystkim bohatera XIX-wiecznych powieści Jamesa F. Coopera oraz jednego z chłopięcych bohaterów serii „Pan samochodzik” Zbigniewa Nienackiego – jak również polski odpowiednik nazwy elektronicznego systemu kontroli punktów Hawk-Eye, wykorzystywanego w niektórych sportach. Połączenie SOKOLE OKO nawiązuje do cechy, którą dostrzegamy przede wszystkim u ptaków drapieżnych, polującym za dnia: do znakomitego wzroku. W polszczyźnie frazeologizmów mających to samo znaczenie ‘bardzo dobry wzrok, bystre, przenikliwe spojrzenie’ jest wiele, ale odwołują się one do nazw jedynie trzech gatunków ptaków. Są nimi: SOKÓŁ, JASTRZĄB i ORZEŁ. Mówimy więc, że ktoś patrzy JASTRZĘBIM WZROKIEM albo ma JASTRZĘBIE SPOJRZENIE, gdy spogląda na nas przenikliwie czy świdruje nas wzrokiem. Mówimy też, że ma JASTRZĘBIE OCZY albo ORLI WZROK –lub też ORLE OCZY, gdy już z daleka rozpoznaje szczegóły i nic mu nie umknie. SOKOLE OKO lub SOKOLI WZROK ma ten, kto ma wzrok bardzo dobry, kto świetnie widzi.